

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS MINISTRO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL APLINKOS MINISTRO IR ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2005 M. LIEPOS 14 D.
ĮSAKYMO NR. D1-367/3D-342 „DĖL APLINKOSAUGOS REIKALAVIMŲ MĖŠLUI
IR SRUTOMS TVARKYTI APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2011 m. rugsėjo 26 d. Nr. D1-735/3D-700
Vilnius

P a k e i č i a m e Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymą Nr. D1-367/3D-342 „Dėl aplinkosaugos reikalavimų mėšlui ir srutoms tvarkyti aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2007, Nr. [68-2689](#); 2010, Nr. 85-4492) ir išdėstome jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS
ĮSAKYMAS
DĖL MĖŠLO IR SRUTŲ TVARKYMO APLINKOSAUGOS REIKALAVIMŲ
APRAŠO PATVIRTINIMO**

Siekdami mažinti aplinkos taršą iš žemės ūkio šaltinių ir įgyvendindami 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p. 275), 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 2 tomas, p. 68) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1137/2008 (OL 2008 L311, p. 1), reikalavimus, Vandenių taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 3D-686/D1-676 (Žin., 2008, Nr. [143-5741](#)), 4.2 punktą ir 2010 m. liepos 21 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1098 „Dėl Nemuno upių baseinų rajono valdymo plano ir priemonių vandensaugos tikslams Nemuno upių baseinų rajone pasiekti programos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [90-4756](#)) 1 priedo „Priemonės programos vandensaugos tikslams upių baseinų rajone pasiekti pirmojo etapo (2010–2015 metai) papildomos priemonės“ 2.1.3 ir 2.1.5 priemonės,

t v i r t i n a m e Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašą (pridedama).“

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2005 m. liepos 14 d. įsakymu
Nr. D1-367/3D-342

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2011 m. rugsėjo 26 d. įsakymo
Nr. D1-735/3D-700 redakcija)

MĖŠLO IR SRUTŲ TVARKYMO APLINKOSAUGOS REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo (toliau – Reikalavimų aprašas) tikslas – nustatyti reikalavimus mėšlo ir srutų tvarkymui.

2. Reikalavimų aprašo nuostatos privalomos fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie laiko ūkinius gyvūnus ir (ar) naudoja mėšlą ir (ar) srutas laukams tręšti (toliau – Asmenims), ir šią veiklą kontroliuojančioms institucijoms.

3. Reikalavimų aprašo 7–15 punktų nuostatos netaikomos Asmenims, laikantiems mažiau kaip 10 SG.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **dirvožemio maisto medžiagos** – dirvožemyje esančios augalų maisto medžiagos: mineralinis azotas ($\text{NH}_4\text{-N}+\text{NO}_3\text{-N}$), judrusis fosforas (P_2O_5), judrusis kalis (K_2O), organinė medžiaga (humusas);

4.2. **mėšlas** – grynos ar apdorotos gyvulių ir (ar) paukščių išmatos ar kraiko ir gyvulių išmatų mišinys;

4.3. **mėšlidė** – statinys ar įrenginys mėšlui kaupti ir laikyti;

4.4. **skystasis mėšlas** – mėšlas, turintis ne daugiau kaip 12 proc. sausųjų medžiagų;

4.5. **srutų kauptuvas** – statinys srutomis kaupti ir laikyti. Į jį gali patekti ir skystojo mėšlo;

4.6. **skleidimo apkrova** – dirvožemio paviršiuje paskleisto arba į dirvožemį įterpto mėšlo, srutų ar nuotekų kiekis, tenkantis vienam hektarui (t/ha arba m^3/ha). Skleidimo apkrova gali būti metinė (toliau – MSA) arba vienkartinė (toliau – VSA);

4.7. **srutos** – skystis, susidedantis iš gyvūnų šlapimo, kritulių ir kitokių iš mėšlo ištekančių ar nuo mėšlinų paviršių nutekančių nuotekų;

4.8. **sutartinis gyvulys (SG)** – sutartinis vienetas, kuriuo nusakomas mėšlo šaltinis. Laikoma, kad vieno SG per metus išskiriamame mėšle yra 100 kg bendrojo azoto. SG atitinkantis skirtingų rūšių gyvūnų skaičius pateiktas Reikalavimų aprašo priede;

4.9. **tirštasis mėšlas** – mėšlas, turintis ne mažiau kaip 20 proc. sausųjų medžiagų;

4.10. **tręšimo norma** – didžiausias leidžiamas maisto medžiagų kiekis mėšlu ir srutomis tręšiamo lauko ploto vienetai (kg/ha), kuris gali patekti į dirvožemį tręšiant. Tręšimo norma gali būti metinė ir vienkartinė;

4.11. **tvartas** – pastatas ūkiniams gyvūnams, išskyrus bites, laikyti. Pagal ūkinių gyvūnų laikymo ir mėšlo šalinimo būdą tvartas gali būti seklusis, pusgilis ir gilusis;

4.12. **ūkinis gyvūnas** – gyvūnas, laikomas ar veisiamas maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais.

5. Kitos Reikalavimų apraše vartojamos sąvokos atitinka Galvijų pastatų technologinio projektavimo taisyklėse ŽŪ TPT 01:2009, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio

ministro 2009 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. 3D-602 (Žin., 2009, Nr. [102-4272](#)), Kiaulidžių technologinio projektavimo taisyklėse ŽŪ TPT 02:2010, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 3D-50 (Žin., 2010, Nr. [14-682](#)), Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Žin., 2006, Nr. [59-2103](#); 2007, Nr. [110-4522](#)), Lietuvos higienos normoje HN 43:2005 „Šuliniai ir versmės: įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-513 (Žin., 2005, Nr. [90-3376](#)), apibrėžtas sąvokas.

III. MĖŠLO IR SRUTŲ KAUPIMAS

6. Mėšlas ir (ar) srutos turi būti kaupiami ir (ar) laikomi taip, kad būtų išvengta paviršinio ir požeminio vandens taršos.

7. Mėšlas ir (ar) srutos gali būti kaupiami tvartuose, mėšlidėse, srutų kauptuvuose ir (ar) tirštojo mėšlo rietuvėse prie tvarto. Taip pat tirštasis mėšlas gali būti laikomas rietuvėse lauke pagal Reikalavimų aprašo 16 punkte nustatytus reikalavimus.

8. Asmenys, vienoje vietoje laikantys nuo 10 iki 100 SG, gali tirštąjį mėšlą kaupti tirštojo mėšlo rietuvėje prie tvarto, kurioje turi būti įrengtas nelaidus bei sandarus hidroizoliacinis sluoksnis, užtikrinantis, kad iš jos netekėtų srutos į aplinką. Įrengiant tirštojo mėšlo rietuvę prie tvarto:

8.1. gyvenamosiose vietovėse turi būti laikomasi mažiausių leistinų atstumų nuo gretimo sklypo statinių, taikomų mėšlidėms, kurie nustatyti statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 (Žin., 2005, Nr. [93-3464](#); 2010, Nr. [60-2976](#)), 2 priede;

8.2. vieta parenkama tokia, kad potvynio, liūčių metu jos neapsemų paviršiniai vandenys.

9. Asmenų, vienoje vietoje kaupiančių skystąjį mėšlą ir (ar) srutas, kurios susidaro nuo 10 iki 500 SG, kauptuvai turi būti uždengti. Tam gali būti naudojamos įvairios plaukiojančios dangos (tirštojo mėšlo, smulkintų šiaudų, medinės, plastikinės, keramzito granulės, 2–3 mm storio aliejaus sluoksnis ir kt.) arba stogo dangos. Asmenims, vienoje vietoje kaupiantiems skystąjį mėšlą ir (ar) srutas, susidarančias daugiau kaip nuo 500 SG, šis reikalavimas taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.

10. Mėšlidės, srutų kauptuvai, tirštojo mėšlo rietuvės prie tvarto turi būti tokios talpos, kad juose tilptų ne mažiau kaip per 6 mėnesius susidarantis mėšlas ir (ar) srutos. Tais atvejais, kai mėšlas ir (ar) srutos laikomos tvarte, naudojamos komposto, biodujų gamybai ar tvarkomos kitais būdais, mėšlidžių, srutų kauptuvų ir (ar) tirštojo mėšlo rietuvių prie tvarto tūris arba plotas atitinkamai gali būti mažinamas.

11. Srutų kauptuvai turi būti tokios talpos, kad galėtų sukaupti ne mažiau kaip per 10 punkte nustatytą laikotarpį susidarancias srutas (skysčius) ne tik nuo mėšlidėse sukaupto mėšlo, bet ir nuo mėšlo pakrovimo aikštelių, melžimo vietų, pašarų ruošimo aikštelių.

12. Tirštojo mėšlo mėšlidės, srutų kauptuvo talpa apskaičiuojama vadovaujantis atitinkamomis pastatų technologinio projektavimo taisyklėmis, Pažangaus ūkininkavimo taisyklių ir patarimų 6 priede pateiktomis rekomendacijomis (taikoma ir tirštojo mėšlo rietuvėms prie tvarto) ar kitais moksliskai pagrįstais skaičiavimais. Pažangaus ūkininkavimo taisyklės ir patarimai skelbiami Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tinklalapyje.

13. Asmenys privalo užtikrinti Reikalavimų aprašo 8–12 punktų įgyvendinimą iki 2012 m. sausio 1 d., išskyrus 9 punkte numatytą išimtį.

14. Nuo mėšlidžių ir (ar) srutų kauptuvų, tirštojo mėšlo rietuvių prie tvarto iki vandens kaptazo įrenginių (šachtinių, gręžtinių šulinių ir kt.) turi būti laikomasi atstumų, kurie nustatyti Gręžinių vandeniui tiekti ir vandens šiluminei energijai vartoti projektavimo, įrengimo, konservavimo bei likvidavimo tvarkoje LAND 4-99, patvirtintoje Lietuvos Respublikos

aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 417 (Žin., 1999, Nr. [112-3263](#)), Lietuvos higienos normoje HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-613 (Žin., 2006, Nr. [81-3217](#)) ir Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#)).

15. Mėšlidžių, srutų kauptuvų, tirštojo mėšlo rietuvės prie tvarto nereikia įrengti, jei gyvūnai laikomi tvarte, kuriame telpa per kaupimo laikotarpį, nurodytą 10 punkte, susidarantis mėšlas ir (ar) srutos.

16. Asmenys gali tirštąjį mėšlą laikyti rietuvėse lauke pagal šiuos reikalavimus:

16.1. rietuvės lauke įrengiamos tuose laukuose, kurie bus tręšiami, o tirštojo mėšlo kiekis rietuvėje negali viršyti tam laukui tręšti leidžiamo panaudoti mėšlo kiekio;

16.2. rietuvės lauke vieta parenkama siekiant užtikrinti didžiausius atstumus iki gyvenamosios ir visuomeninės paskirties objektų;

16.3. rietuvė lauke įrengiama lauko vietoje, kuri niekada nebūna apsemiama vandens;

16.4. rietuvė lauke privalo būti apjuosta ne žemesniu kaip 20 cm aukščio žemės pylimu. Pylimas turi būti įrengtas taip, kad visą mėšlo saugojimo laikotarpį srutos neištekėtų už jo ribų;

16.5. ruošiant vietą tirštojo mėšlo rietuvei lauke, pirmiausia ant lauko dirvos paviršiaus suformuojamas durpių arba smulkintų šiaudų pasluoksnis, skirtas srutomis ar skysčiams nuo mėšlo sugerti;

16.6. rietuvėse mėšlas laikomas ne ilgiau kaip 6 mėnesius.

IV. MĖŠLO IR SRUTŲ NAUDOJIMAS LAUKAMS TRĖŠTI

17. Per kalendorinius metus į dirvą patenkančio azoto (tręšiant mėšlu, srutomis ir ganant gyvulius) kiekis negali viršyti 170 kg hektarui.

18. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo lapkričio 15 d. iki balandžio 1 d., taip pat ant išalusios, įmirkusios ir apsnigtos žemės.

19. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tręšiant pūdymus, pievas, ganyklas ir plotus, kuriuose bus auginami žiemkenčiai.

20. Draudžiama skystąjį mėšlą ir srutas skleisti šeštadieniais, sekmadieniais ir valstybinių švenčių dienomis arčiau kaip per 100 m nuo gyvenamojo namo be gyventojų sutikimo ir 300 m nuo gyvenvietės be seniūnijos seniūno sutikimo.

21. Mėšlo ir (ar) srutų skleidimo normos, atsižvelgiant į laikomų SG skaičių, pateiktos Reikalavimų aprašo priede.

22. Asmuo, tręšiantis mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 100 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti Reikalavimų aprašo 23 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantį tręšimo planą ir jį vykdyti. Nuo 2012 m. sausio 1 d. šis reikalavimas taikomas ir Asmenims, tręšiantiems mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus.

23. Tręšimo planas (toliau – Planas) turi būti sudarytas kiekvienais metais prieš pradėdant laukų tręšimą mėšlu ir (ar) srutomis ir teikiamas kontroliuojančiai institucijai jos prašymu. Plane turi būti:

23.1. tręšiamų laukų žemėlapiai su pažymėtomis paviršinių vandens telkinių apsauginėmis zonomis ir pakrančių apsauginėmis juostomis, vandenviečių sanitarinėmis apsauginėmis zonomis, vandens kaptazo įrenginiais;

23.2. tręšimo kalendorinis grafikas (mėnesiais);

23.3. dirvožemio tyrimų arba monitoringo ne senesnių kaip 3 metų duomenys apie azoto ir fosforo sankaupas tręšiamuose laukuose;

23.4. numatomas panaudoti mėšlo ir srutų kiekis;

23.5. apskaičiuota augalų mitybai užtikrinti reikalingų planuojamam derliui išauginti

maisto medžiagų visuma (metinė tręšimo norma, vienkartinė tręšimo norma, MSA ir VSA).

24. Asmuo, vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laikantis daugiau kaip 1 200 SG, turi parengti bendrą mėšlo ir srutų tvarkymo planą, kuriame būtų numatytas ne mažiau kaip 75 proc. viso susidariusio mėšlo ir (ar) srutų kiekio. Plane turi būti informacija apie:

24.1. susidarančio mėšlo ir (ar) srutų kiekį;

24.2. valdomos žemės plotą;

24.3. sudarytas sutartis su kitais žemės valdytojais dėl mėšlo ir (ar) srutų naudojimo tręšimui ar kitokiam naudojimui (komposto, biodujų gamybai ar pan.).

25. Reikalavimų aprašo 24 punkte numatytas Asmuo ne daugiau kaip 25 proc. susidariusio mėšlo ir (ar) srutų gali realizuoti supaprastinta tvarka. Tais atvejais, kai perduotas vienam asmeniui mėšlo ir (ar) srutų kiekis yra 100 ar daugiau tonų per kalendorinius metus, Asmuo privalo registruoti šiuos duomenis:

25.1. fizinio asmens, kuriam perduotas mėšlas ir (ar) srutos, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta ar juridinio asmens pavadinimas;

25.2. mėšlo ir (ar) srutų naudojimo vieta.

26. Kitam asmeniui perduoti daugiau kaip 100 tonų mėšlo ir (ar) srutų per kalendorinius metus galima tik pagal rašytinį susitarimą (sutartį), o perėmėjas perimtą mėšlą ar srutas privalo tvarkyti laikydamasis Reikalavimų apraše ar kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

27. Asmenys, nurodyti Aprašo 22, 24 ir 25 punktuose, turi saugoti teisėto mėšlo ir (ar) srutų panaudojimo, perdavimo arba realizavimo įrodymo dokumentus ne trumpiau kaip dvejus metus.

28. Mėšlui ir srutomis paskleisti turi būti naudojama tvarkinga, specialiai tam skirta technika. Nuo 2014 m. balandžio 1 d. tręšiant laukus skystuoju mėšlu ir srutomis, draudžiama naudoti purškiamąsias (sudarancias daugiau kaip 20 proc. smulkių aerosolinių dalelių) skleidimo technologijas.

29. Paskleistas ant dirvos paviršiaus tirštasis ir skystasis mėšlas turi būti įterptas ne vėliau kaip per 24 valandas (išskyrus pasėlius, pievas ir ganyklas).

30. Skystasis mėšlas ir srutos iki tręšiamo lauko gali būti transportuojamos sandariais vamzdiniais.

V. GAMYBINIUOSE PASTATUOSE SUSIDARANČIŲ NUOTEKŲ TVARKYMAS

31. Gamybiniuose pastatuose susidarančios nuotekos turi būti surenkamos ir tvarkomos vadovaujantis šiais principais:

31.1. buitinės ir kitos artimos jų sudėčiai nuotekos turi būti tvarkomos vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamentu arba:

31.1.1. išvalytos buitinės ir kitos artimos jų sudėčiai nuotekos gali būti kaupiamos srutų kauptuvuose ar srutų surinkimo ir kaupimo įrenginiuose;

31.1.2. nevalytos buitinės ir kitos artimos jų sudėčiai nuotekos gali būti kaupiamos srutų kauptuvuose ar srutų surinkimo ir kaupimo įrenginiuose, jeigu numatomų kaupti nuotekų kiekis per metus neviršys 20 proc. viso per metus susidariusio srutų ar skystojo mėšlo kiekio;

31.2. paviršinės nuotekos (lietaus vandenys) nuo švarių gamybinių pastatų teritorijų (stogų, pėsčiųjų zonų ir kt.) gali būti nuvedamos paviršiumi arba per gamybinių pastatų paviršinių nuotekų tvarkymo sistemą išleidžiamos į gamtinę aplinką nevalytos. Naujai statomuose ar rekonstruojamuose gamybiniuose pastatuose šios nuotekos neturi patekti į paviršinių nuotekų nuo potencialiai teršiamų teritorijų (mechanizacijos kiemų, trąšų, naftos produktų, kitų aplinkai pavojingų medžiagų sandėlių, atliekų, gyvulių melžimo, pasivaikščiojimo, pašarų ruošimo, paėmimo aikštelių, diendaržių ir kt.) tvarkymo sistemą;

31.3. naujai statomuose ir rekonstruojamuose gamybiniuose pastatuose potencialiai teršiamų teritorijų gamybinėms ir paviršinėms nuotekoms tvarkyti turi būti įrengiama nuotekų tvarkymo ir kontrolės sistema. Susidariusios nuotekos gali būti:

31.3.1. išvalytos nuotekų valymo įrenginiuose iki teisės aktuose nustatytų normų išleidžiamos į gamtinę aplinką (paviršinio vandens telkinius arba į infiltracijos į gruntą įrenginius). Nevalytos nuotekos gali būti išleidžiamos į gamtinę aplinką, jeigu vykdant jų užterštumo kontrolę teršalai neviršija Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų normų;

31.3.2. surenkamos į srutų kauptuvus ir naudojamos laukams tręšti taikant tuos pačius reikalavimus kaip ir srutomis ar skystajam mėšlui išlaistyti;

31.3.3. išleidžiamos į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas pagal Nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Asmenys privalo vykdyti aplinkos monitoringą Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo (Žin., 1997, Nr. [112-2824](#); 2006, Nr. 57-2025) nustatyta tvarka.

33. Reikalavimų aprašo nuostatų vykdymą kontroliuoja Lietuvos Respublikos institucijos ir pareigūnai, atsakingi už aplinkos apsaugos kontrolės vykdymą.

34. Asmenys, pažeidę Reikalavimų aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos
reikalavimų aprašo priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2011 m. rugsėjo 26 d. įsakymo
Nr. D1-735/3D-700 redakcija)

**SUTARTINIŲ GYVULIŲ (SG) SKAIČIAUS IR MĖŠLO BEI SRUTŲ SKLEIDIMO
PLOTO NUSTATYMAS**

Gyvūnai	Gyvūnų skaičius, atitinkantis SG	Vienas gyvūnas, sudarantis SG	Skleidimo plotas, ha
Paršavedės (su paršeliais žindukliais), kuiliai	2,9	0,35	0,21
Paršeliai nuo 7 kg iki 32 kg (3 mėn.)	100	0,01	0,006
Kiaulės nuo 3 iki 8 mėn.	10	0,1	0,06
Kiaulės nuo 8 mėn.	9,1	0,11	0,065
Karvės, buliai	1	1	0,59
Veršeliai iki 1 m.	4	0,25	0,15
Galvijai (prieauglis) nuo 1 iki 2 m.	1,4	0,7	0,41
Taurieji elniai	5	0,2	0,12
Danieliai, dėmėtieji elniai	9	0,11	0,06
Bizonai, stumbrai	1,7	0,6	0,4
Avys, ožkos	14	0,07	0,041
Arkliai nuo 1 m.	1	1	0,59
Kumeliukai iki 1 m.	2,5	0,4	0,24
Vištos (dedeklės)	140	0,007	0,0041
Broileriai (mėsiniai)	2500	0,0004	0,00024
Kalakutai (auginami iki 70 d. amžiaus)	157	0,0064	0,0038
Kalakutai (auginami iki 133 d. amžiaus)	75	0,0133	0,0078
Antys	116	0,0086	0,0051
Žąsys	63	0,016	0,009
Triušiai (patinai ir patelės su prieaugliu iki atjunkymo)	40	0,025	0,015
Šinšilos	714	0,0014	0,00083
Audinės / kiaunės (vyresnės kaip 10 mėn.)	40	0,025	0,015

Gyvūnai	Gyvūnų skaičius, atitinkantis SG	Vienas gyvūnas, sudarantis SG	Skleidimo plotas, ha
Lapės (vyresnės kaip 10 mėn.)	15	0,067	0,039
Stručiai (suaugę gyvūnai)	2,5	0,4	0,24
